

**Prof. Dr. Bilal Aybakan**  
Ibn Haldun University, Faculty of Islamic Studies  
Başakşehir Mah. Ordu Cad. No.3 P.K.  
34480 Başakşehir, İstanbul  
[bilal.aybakan@ihu.edu.tr](mailto:bilal.aybakan@ihu.edu.tr)

## ACADEMIC APPOINTMENTS

---

2017 - Present	Professor, Ibn Haldun University
2007 - 2017	Professor, Marmara University
2002 - 2007	Associate Professor, Marmara University
1997 - 2002	Dr. Research Assistant, Marmara University
1989 - 1997	Research Assistant, Marmara University

## EDUCATION

---

1999 - 2004	PhD, Marmara University
1989 - 1990	MA, Marmara University
1986 - 1989	Teacher, Ministry of Education
1981 - 1985	Marmara University

## ADMINISTRATIVE APPOINTMENTS

---

2017 – 2023	Dean, Faculty of Islamic Studies, Ibn Haldun University
2017 – 2023	Head, Undergraduate Department of Islamic Studies, Ibn Haldun University
2017 – 2023	Head, Islamic Studies MA Program, Ibn Haldun University
2017 – 2023	Head, Islamic Studies PhD Program, Ibn Haldun University
2017 – 2023	Member, Senate, Ibn Haldun University
2017 – 2023	Member, Board of Directors, Ibn Haldun University
2016 – 2017	Head of Basic Islamic Studies, Faculty of Theology, Marmara University

## PUBLICATIONS

---

### Books

1. *İslam Hukukunda Borçların İfası* (İstanbul 1998) (ISBN: 975-548-132-X)
2. *Fıkıh İlminin Oluşum Sürecinde İcmâ* (İstanbul 2003; 2.nd ed., 2017) (ISBN:975-355-518-0).
3. *İmam Şâfî ve Fıkıh Düşüncesinin Mezhepleşmesi* (İstanbul 2007; 2.nd ed 2011), (ISBN: 978-975-355-690-3)

## Articles

- 1) “İslam’da Dinî Bilginin Doğası ve Usûl-i Fıkhın Geliştirdiği Yorum Tarzına Genel Bir Yaklaşım”, *M.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 18 (2000), 57–77.
- 2) "Batıda İslam Hukuku Araştırmalarında Farklı bir Ses: Wael B. Hallaq", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, IV (2004), 149–174.
- 3) “Küreselleşme Sürecinde İslamî Değerler”, *Marife VI: 3* (2006), 397–412.
- 4) “Some Observations on Islamic Legal Studies in Turkey”, *M.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 31 (2006/2), 133–162.
- 5) “Fürû’ Fıkıh Sistematiği Üzerine”, *M.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 31 (2006/2), 5–32. ISSN: 1302-4973

## Article Translations

- 1) Wael B. Hallaq, “Mantık, Formel Kanıtlar ve Kanıtların Sünnî Fıkıh İlminde Formel Hale Getirilmesi”, (“Logic, Formal Arguments and Formalization of Arguments in Sunnî Jurisprudence”, *Arabica*, 37 (1990), 315–358), *M.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 16–17 (1998–1999), 195–236.
- 2) Ze’ev W. Falk, “Yahudi Hukuku”, (“Jewish Law”, *An Introduction to Legal Systems*, edited by J. Duncan, M. Derrett, D.C.L. (Oxon) of Gray's Inn, Barrister-at-Law, London, 1968, 28–53), *İLAM Araştırma Dergisi*, III: 1 (1998), 169–192.
- 3) Wael B. Hallaq, “Sünnî Fikhî Kıyasında Analogik-Olmayan Kanıtlar”, (“Non-Analogical Arguments in Sunni Juridical Qiyâs”, *Arabica*, 36 (1989), 286–306), *İLAM Araştırma Dergisi*, III:2 (1998), 167–181.
- 4) Ebu Hâmid el-Gazâlî, “Kanûnü’t-Te’vîl”, *İslamî Araştırmalar Dergisi*, XIII: 3–4 (2000), 521–526.
- 5) Baber Johansen, “Şarkiyat Araştırmalarının Siyaset, Paradigma ve Gelişimi: Alman Şarkiyat Cemiyeti (Deutsche Morgenländische Gesellschaft) 1845–1989” [“Politics, Paradigms and the Progress of Oriental Studies: The German Oriental Society (Deutsche Morgenländische Gesellschaft) 1845–1989”, *Le Monde Arabe dans la Recherche Scientifique (MARS)*, 4 (1995), 79–94], *M.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi* (2005/2).

## Articles Published in Turkish Encyclopedia of Islam (ISBN: 978-975-389-427-2)

- 1) “Hapis Hakkı”, *Turkish Encyclopedia of Islam*, XVI, 65–67. (1997)
- 2) “İbnü’l-Vekîl”, *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXI, 237–238. (2000)
- 3) “İfa”, *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXI, 498–504. (2000)
- 4) “İkâle”, *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXII, 14–16. (2000)
- 5) “İnfisah”, *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXII, 292–293. (2000)
- 6) “İvaz”, *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXIII, 488. (2001)
- 7) “Mebî”, *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXVIII, 212–214. (2003)

- 8) "Meclis", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXVIII, 239–241. (2003)
- 9) "Meşrû", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXIX, 378–383 (İbrahim Kâfi Dönmez ile ortak). (2004)
- 10) "Muâmelât", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXX, 318–319. (2005)
- 11) "Muâmele", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXX, 319–320. (2005)
- 12) "Muavaza", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXX, 331–332. (2005)
- 13) "Mühezzeb", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXXI, 518–520. (2006)
- 14) "Nakit", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXXII, 324–326. (2006)
- 15) "Niyabet", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXXIII, 161–163 (2007)
- 16) "Râfîi", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXXIV, 394–396. (2007)
- 17) "Rebi b. Süleyman el-Murâdî", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXXIV, 496–497. (2007)
- 18) "Rücû", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXXV, 284. (2008)
- 19) "Sadefî", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXXV, 393–395, (2008)
- 20) "Sarf", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXXVI, 137–140. (2009)
- 21) "Selem", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXXVI, 402–405. (2009)
- 22) "Sinci", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXXVII, 242. (2009)
- 23) "Sübkî, Tâceddin", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXXVIII, 11–13. (2010)
- 24) "Sübkî, Takiyuddin", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXXVIII, 14–15. (2010)
- 25) "Şâfîi", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXXVIII, 223–233. (2010)
- 26) "Şâfîi mezhebi", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXXVIII, 233–247. (2010)
- 27) "Şîrâzî", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXXIX, 184–186. (2010)
- 28) "Taberi, Ebu't-Tayyib", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXXIX, 313–314. (2010)
- 29) "Tabakatu's-şâfiyyeti'l-kübrâ", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XXXIX, 303–304. (2010)
- 30) "Teberru", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XL, 215-216. (2011)
- 31) "Temlik", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XL, 428–430. (2011)
- 32) "Tenbîh", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XL, 447–449. (2011)
- 33) "Trampa", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XLI, 305–306. (2012)
- 34) "Uhde", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XLII, 53-54 (2012)
- 35) "el-Ümm", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XLII, 298-300 (2012)
- 36) "el-Vasît", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XLII, 551-552 (2012)
- 37) "el-Vecîz", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XLII, 587-588 (2012)

- 38) "Vekâlet", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XLIII, 1-6 (2013)
- 39) "ez-Za'ferânî", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XLIV, 68-69, (2013)
- 40) "Zarar", *Turkish Encyclopedia of Islam*, XLIV, 130-134, (2013)

#### Articles in Other Encyclopedias

- 1) "İcma", *TÜBİTAK Sosyal Bilimler Ansiklopedisi*, Editör: Yekta Saraç, I-IV cilt, Ankara 2022.

#### SELECTED PRESENTATIONS / EVENTS ORGANISED

---

- 1998 "İbn Rüşd'ün Fıkhî Kıyas Hakkındaki Düşünceleri" ("Ibn Rushd's Thoughts on Juridical *Qiyās*), *Cumhuriyetin Kuruluşunun 75. Yılı Münasebetiyle Ölümünün 800. Yılında İbn Rüşd Uluslararası Sempozyumu (International Symposium on the 800<sup>th</sup> Death Anniversary of Ibn Rushd (Averroes))*, İstanbul: 11-13 Aralık 1998.
- 2000 "Kur'an Monolog mudur Diyalog mudur?", *Kur'an ve Tefsir Araştırmaları-III (Kur'an ve Kur'an İlimleri)*, İSAV, 14–15 Ekim 2000, İstanbul 2002, 289–308.
- 2002 "Islamic Law in Oriental Studies", *Orientalism: Dialogue of Cultures*, 22–24 October 2002, Amman-Jordan
- 2007 "İbn Hazm'a Göre İcma", *Uluslararası Katılımlı İbn Hazm Sempozyumu*, 26–28 Ekim 2007, Bursa.
- 2008 "Bağdad Nizamiye Medresesi'nin İlk Müderrisi: Ebu İshak eş-Şirazi (The First Mudarris of Baghdad's Nizamiya Madrasa: Abu Ishaq al-Shirazi)", *Uluslararası Bağdat Sempozyumu / International Symposium on Baghdad (Madinat al-Salam) in the Islamic Civilization*, Kasım 7–9, 2008, İstanbul.
- 2010 "İmam Şâfiî ve Fıkıh Düşüncesinin Gelişimi", *Uluslararası İmam Şâfiî Sempozyumu (International Symposium on al-Imam al-Shafî)*, 7–9 Mayıs/May/ 2010, Diyarbakir.
- 2011 "Gazzâlî'nin Fıkıh İlmine Katkısı", 900. *Vefât Yılında Uluslararası Gazzâlî Sempozyumu*, 07–09 Ekim 2011, İstanbul.
- 2011 "Selçuklular Döneminde Fıkıhın Gelişimi: Şâfiî Mezhebi Çerçevesinde", *II. Uluslararası Selçuklu Kültür ve Medeniyeti: Selçuklularda Bilim ve Düşünce Sempozyumu*, 20–22 Ekim, 2011, Konya, Türkiye
- 2016 "Borç Yapılandırma (Erken Ödeme ve Öteleme)", *İslam Ticaret Hukuku Kongresi-II*, 15-17 Ekim 2015, Konya (Aralık 2016), s. 681-695.
- 2016 "Aristoteles Mantığı ve Fıkıh Usûlü", 2400. Yılında Aristoteles ve Aristoteles'in Dünya Tefekküründeki Yeri, (Lefkoşa: 11-12 Kasım 2016)
- 2017 "İmam Şâfiî'nin Hayatı, İlmi Kişiliği ve Yaşadığı Dönem", İmam Şâfiî ve Şâfiîlik Paneli, Bergheim-Quadrath, Almanya, 25 Mart 2017.
- 2017 "İmam Şâfiî ve Fıkıh Düşüncesinin Gelişimi", Siyer Vakfı, 26 Eylül 2017. (<http://www.siyertv.com/imam-safii-ve-fikih-dusuncesinin-gelisimi/>)

- 2017 “İmam Şâfiî: İlme Adanmış Bir Ömür”, İnsan, Toplum ve Medeniyet Dersi, Artuklu Üniversitesi, Mardin: 25 Ekim 2017.
- 2018 Schacht ve Azami'nin Fıkhın Menşesine Yaklaşımı, Uluslararası Mustafa Azami Sempozyumu, 19-20 Aralık 2018.
- 2019 Fıkhın Teşekkülü, İslam'da Medeniyet Bilimleri Tarihi Sempozyumu, 20-21 Aralık 2019.
- 2022 “Genre as a Tool for Understanding Islamic Law: Theoretical and practical approaches”, Harvard Talks on Fiqh Genres, 01.12.2022 (zoom).
- 2023 “Al-Jam‘ Bayn al-Tarīqatay al-Fuqāhā wa’l-Mutakallimīn fi’l-Tasnīf al-Usūlī”, Makhtūtāt al-Qarn al-Sābi‘ al-Hijrī: Al-Fiqh wa Usūluh, Tunus, 14.11.2023.

## PROJECTS

---

- 2014 - 2015 “Euthanasia and Withdrawing Treatment As an Ethical Issue from an Islamic Perspective” (İslamî Perspektiften Etik bir Sorun Olarak Ötanazi ve Tedavinin Sonlandırılması: Tuba Erkoç), TUBITAK (The Scientific and Technological Research Council of Turkey)
- 2014 - 2015 “Binding nature of the laws of non-Muslim countries” (Gayrimüslim Ülke Kanunlarının Bağlayıcılığı) by Muammer Arangül), TUBITAK (The Scientific and Technological Research Council of Turkey)
- 26.10.2022 - Present As Supervisor of PhD Thesis “Fiqh Analysis of Crypto Ecosystem”, by Muhammad Jalloh, IHU Scientific Research Project.
- 26.10.2022 - Present As Researcher in the Project entitled “A Classification for the Books of Islamic Theology (Kalam)” in IHU Scientific Research Project
- 15.06.2023 - Present As Supervisor for MA Thesis of “Prophet Jeremiah in Judaism and Its Influence on Other Monotheistic Religious Literature” (Yahudilikte Yeremya Peygamber ve Diğer Monoteist Dini Literatürler Üzerindeki Etkisi) by Selma Doğmaç in IHU Scientific Research Project

## SUPERVISIONS

---

### PhD Supervisions

1. Ahmed Aydın, "Şah Veliyyullah Dihlevi ve Dihlevilik" (Doktora Tezi, 2013)
2. Nail Okuyucu, "Şâfiî Mezhebinin Teşekkülü", (Doktora, 2014)
3. Muammer Arangül, “İslam Hukuku Açısından Gayr-i Müslim Ülke Kanunlarının Bağlayıcılığı” (Doktora Tezi, 18.12.2015)
4. Tuba Erkoç, “İslamî Perspektiften Etik bir Sorun Olarak Ötanazi ve Tedavinin Sonlandırılması” “Euthanasia and Withdrawing Treatment As an Ethical Issue from an Islamic Perspective” (Doktora Tezi. 17 Eylül 2017)

5. Sümeyye Onuk, Fukaha-i Seb'a ve İslam Hukuk Tarihindeki Yeri (Dr. tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 02.07.2019)
6. Bilal İbrahimoglu, Dede İbn Rüşd ve Maliki Mezhebindeki Konumu (Dr. tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 16.06.2021)
7. Halil Efe, Hanbeli Mezhebinin Teşekkül Süreci, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 30 Mart 2022.
8. Muhammad Jalloh, Crypto Currency: A Fiqh Approach, Ibn Haldun University, School of Graduate Studies, (Continuing).
9. Ataullah Hashem, İlletin Tahsisi, Ibn Haldun University, School of Graduate Studies, (Continuing).

### **MA Supervisions**

1. Said Nuri Akgündüz, “el-Merğınani'nin el-Hidaye Adlı Eserinde İstihsan”, (Yüksek Lisans Tezi, M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2004)
2. Eldar Hasanov, “İslam Hukuku ile Karşılaştırmalı Olarak Yahudi Hukukunda Zina ve Benzeri Cinsel Suçlar” (Yüksek Lisans Tezi, M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007)
3. Ekrem Koç, “İslam Hukuk İlminde Cevaz Kavramı”, (Yüksek Lisans Tezi, M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007).
4. Yüksel Çayıroğlu, “Zâhid el-Kevserî ve Fıkıh Düşüncesi (Yüksek Lisans Tezi, M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2008)
5. Muammer Arangül, “İmam Şâfiî'nin *İhtilafu Mâlik ve's-Şâfiî* Adlı Eseri Çerçevesinde İmam Mâlik Eleştirisi” (Yüksek Lisans Tezi, M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009).
6. Hatice Kübra Kâhya, “İslam Borçlar Hukukunda Selem Akdi”, (Yüksek Lisans Tezi, M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012)
7. Mehmet Ekim, “İshak b. Râhuye ve Fıkıh Düşüncesi”, (Yüksek Lisans Tezi, M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013)
8. Ahmet Numan Ünver, "Kudûrî'nin et-Tecrîd Adlı Eserinde Hanefilerle Şâfiîlerin Nasslara Dayalı İhtilafları (Kitabu'n-Nikâh Çerçevesinde)" (Yüksek Lisans Tezi, M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013)
9. Orhan Ençakar, "Kerhî'nin Muhtasar'ının Hanefî Muhtasar Geleneğine Etkisi -Kudûrî'nin Muhtasar'ının "İcâre" Bölümü Çerçevesinde", M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013
10. Vanessa de Obaldia, "Osmanlı Ceza Hukukunda Teori ve Pratik: III. Mehmed Döneminde (1595–1603) İsyân ve Haydutluk", (Yüksek Lisans Tezi, M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014.
11. Hudayberen Habibullah, “İslam Hukukunda Şüf'a”, (Yüksek Lisans Tezi, 29 Mayıs Üniversitesi, 2016)

12. Ahmet Ali Balcı, “Ebusuûd Efendi’nin Bidâ’atü’l-Kâdi Adlı Risalesinin Tahkik ve Tahlili”, (Yüksek Lisans Tezi, M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2016)
13. Hüseyin Örs, İmamü'l-Harameyn el-Cüveyni'nin Usul Düşüncesinde İstidlal (Yüksek Lisans Tezi, M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2017)
14. Seher Erdem Örs, Hanefi Usul Düşüncesinde Delalet Çeşitleri Arası Tearuz ve Çözüm Yolları (Yüksek Lisans Tezi, M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2017)
15. Yasemin Yıkar, Eş'ari Usulünün Oluşum Sürecinde Kıyas (Yüksek Lisans Tezi, M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2018)
16. Mustafa Karapınar, Tilimsânî ve Miftâhu'l-Vüsûl ilâ Binâi'l-Fürû ale'l-Usûl Adlı Eserinin Tahlili, İbn Haldun Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 2020.
17. Hacer Taburdemir, Takiyüddîn Sübkî'nin Fetva Metodu, Yüksek Lisans Tezi: İbn Haldun Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 13 Ocak 2022.
18. Maşite Hicret Kocaman, İstihsan ve Kerahiyye Özelinde Fetâvâ-yi Tatarhaniyye'de Fetvanın Değişim Seyri, İbn Haldun University, School of Graduate Studies (26.10.2022)
19. Muhammet Olğaç, Mali Sorumluluk Açısından Fıkıh Literatüründeki Yed Kavramının Tahlili, İbn Haldun University, School of Graduate Studies, 2023.
20. Sadiye Çalka, İslam Hukukunda Semen-Kıymet Ayrımı, İbn Haldun University, School of Graduate Studies, 2023.
21. Muhammed Enes Güzel, İbn Hacer el-Askalânî'nin *Nüzhetü'n-nazar fî tavzihi Nuḥbeti'l-fiker* Şerhi ile Kemâleddin eş-Şümunnî'nin *Netîcetü'n-nazar fî Şerhi Nuḥbeti'l-fiker* Şerhinin Mukayesesi, İbn Haldun University, School of Graduate Studies, 2023.
22. Thom Dekker, Ḥanafite Traditionalism in The Mamluk Period: İbn Abî L-‘izz’s (D. 792/1390) Commentary On The Creed of al-Taḥâwî, İbn Haldun University, School of Graduate Studies, 2023.
23. Dilber Şeval Güneş, İmam Buhârî'nin Birrû'l-vâlideyn İsimli Eserinin İncelenmesi, İbn Haldun University, School of Graduate Studies, 2023.
24. Ayşegül Çelik, İbn Ferhun'un Siyaset-i Şer'iyye Anlayışı –Tebşiratu'l-Hükkâm Çerçevesinde-, İbn Haldun University, School of Graduate Studies, 2024.
25. Okan Demir, İbn Ebi'l-Lütf el-Makdisî'nin İkdü'l-Le'âlî Li-Bed'i'l-Emâlî Adlı Eseri: İnceleme ve Tenkitli Neşir, İbn Haldun University, School of Graduate Studies, 2024.
26. Lal Perestu Doğru, Kıyas Özelinde Hicri V. Asır Hanbelî Usul Düşüncesi, İbn Haldun University, School of Graduate Studies, (Continuing).
27. Hande Yavuz, Molla Fenârî'de İleti Tespit Yöntemlerinden Biri Olarak Münâsebe, İbn Haldun University, School of Graduate Studies, (Continuing).
28. Burak Talha Ögüç, Yatırım Fonlarının Fıkhî Analizi ve Yönetişimi, İbn Haldun University, School of Graduate Studies, (Continuing).

29. Zehra Gülsüm Yılmaz, Fıkıh-Matematik İlişkisi: Feraiz Örneđi, Ibn Haldun University, School of Graduate Studies, (Continuing).

## MEMBERSHIPS

---

2004 - 2019	Scholarly Board for Turkish Encyclopedia of Islam (Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi İlim Kurulu yeliđi)
2004 – 2019	Author and Redactor for the Turkish Encyclopedia of Islam (Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi Mellif Redaktr)
1997 - 2009	Editorial Board of <i>International Journal of Theological and Islamic Studies</i> (Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi Yayın Kurulu yeliđi.)

## LANGUAGES

---

- 1) **Kurdish:** Native (mother tongue)
- 2) **Turkish:** Native
- 3) **Arabic:** Fluent
- 4) **English:** Fluent
- 5) **Persian:** Intermediate
- 6) **Spanish:** Basic
- 7) **German:** Basic
- 8) **French:** Basic
- 9) **Malay:** Basic